

Diplomantka se ve své závěrečné kvalifikační práci věnuje vyobrazení smrti ve vybraných obrázkových knihách určených pro dětského čtenáře s cílem prozkoumat jejich biblioterapeutický potenciál a určit nejzralejší konceptualizaci smrti. Třebaže diplomantka začíná svůj text smutným konstatováním, že „žijeme ve světě plném smrti“, četba její práce rozhodně smutnou či bezútěšnou zkušeností není, ba naopak: text je velmi čtivý, kapitoly dobře provázané, argumentace přehledná a jasně a konsistentně strukturovaná.

V úvodní, teoretické části se diplomantka soustředí na dějinný vývoj dětské literatury a typologii obrázkové knihy (čtení), dále sleduje různé tendence v zobrazování smrti v dětské literatuře, odkud přechází k definici pojmu biblioterapie a aspektům, které musí umělecký text splňovat, aby biblioterapeutický potenciál naplnil. Dle výčtu je zřejmé, že teoretický záběr je dostatečně široký a uvedené poznatky pro následnou analýzu relevantní, nemohu se ovšem zbavit dojmu, že na určitých místech mohla jít autorka více do hloubky – např. dějinám dětské literatury věnuje pouze šest odstavců. Po stránce argumentační je teoretická část v pořádku, pouze na str. 16 není jasné, proč „the problem with the author's self-centeredness led most children's work to abide the Anglocentrism.“ Sporný (nikoliv nutně nesprávný) je i axiom na str. 20, kde diplomantka tvrdí: „if children were to grow up, with the idea of death as both inevitable and essential“, they could become accustomed to it and deal with it better in the future.“ Obecně ale tuto část hodnotím ryze kladně, i proto, že diplomantka prokazuje editorskou vyspělost a upřímný zájem o téma (viz třeba poznámka pod čarou na str. 21). Občas také překvapí odhalením zajímavé souvislosti (např. proměna vnímání truchlení po první světové válce, s. 28).

Samotný rozbor vybraných obrázkových knih je dle mého soudu neméně zdařilý a čtivý; korpus primární literatury dostatečně široký (postrádám ovšem detailnější informaci, dle jaké metodologie autorka vybírala knihy k analýze). Závěry, k nimž diplomantka na základě analýzy sedmi titulů dochází, působí přesvědčivě, argumentace je věcná, přímočará, jasná a srozumitelná. O tom, že se diplomantka v dané problematice dobře orientuje, svědčí i skutečnost, že rozlišuje mezi terapeutických potenciálem pro rodiče a děti (viz s. 50).

Po stránce bibliografické, formální i jazykové práce splňuje nároky tohoto typu práce, práci k obhajobě rozhodně doporučuji a hodnotím na slabší výbornou (**B**).

Otázky a podněty k diskusi:

- 1) Na str. 14 uvádíte, že obrázkové knihy využívají postmoderní prvky. Můžete uvést, které prvky to jsou?
- 2) Proč si myslíte, že je konceptualizace smrti prostřednictvím metafor pro děti nevhodná?

- 3) Kdybyste měla sama téma smrti/umírání pro děti literárně/vizuálně zpracovat, jaké zobrazení byste sama preferovala?

V Pardubicích 23. 5. 2022

.....

Mgr. Michal Kleprlík, Ph.D.